

4. Fuldbydelse af afgørelser om bødestraf

4.1 Gældende ret

Efter § 1 i lov nr. 323 af 4. juni 1986, som ændret ved lov nr. 291 af 24. april 1996 og lov nr. 280 af 25. april 2001, om international fuldbyrdelse af straf m.v., kan udenlandske afgørelser om straf m.v., herunder bøde, fuldbyrdes her i landet, og danske afgørelser om straf m.v. fuldbyrdes i udlandet efter reglerne i loven.

Efter § 4 i loven kan afgørelser, som er omfattet af den europæiske konvention om straffedommes internationale retsvirkninger, fuldbyrdes efter reglerne i konventionens afsnit II (art. 2-52), jf. afsnit I (art. 1).

I lovens kapitel 4 er der fastsat fælles regler om behandlingen af sager om fuldbyrdelse af udenlandske afgørelser i Danmark. Det følger således af § 6, at sager, som skal afgøres af en domstol her i landet, indbringes af anklagemyndigheden for byretten på det sted, hvor den pågældende bor. I øvrigt gælder i henhold til lovens § 7 retsplejelovens regler om straffesagers behandling for retten, i det omfang konventionen og loven ikke indeholder modstående regler. Retsplejelovens regler om udenretlig vedtagelse af bøde finder tilsvarende anvendelse.

Konventionen om straffedommes internationale retsvirkninger åbner mulighed for, at en straffedom, der er afsagt i ét land, fuldbyrdes i et andet.

Efter artikel 1 i konventionen defineres en straffedom som enhver endelig afgørelse truffet af en domstol i et land efter en retsforfølgning i strafferetsplejens former. En lovovertrædelse defineres som handlinger, der omfattes af straffelovgivningen, samt sådanne lovovertrædelser, der af de kontraherende lande er opregnet i et bilag til konventionen, forudsat at den domfældte person har mulighed for at få sagen prøvet for en domstol. Denne type lovovertrædelser er navnlig bestemmelser om den offentlige orden, der i nogle lande er særskilt reguleret uden for straffelovgivningen.

Som nævnt ovenfor kan afgørelser, som er omfattet af konventionen i medfør af lovens § 4, fuldbyrdes efter reglerne i konventionens afsnit II (artikel 2 – 52).

Efter artikel 2 i konventionen finder afsnit II bl.a. anvendelse på bødeafgørelser.

Konventionen indebærer, at udstedelsesstaten kan anmode det land, hvor den domfældte opholder sig, om at overtage fuldbyrdelsen. Ifølge konventionens artikel 5 kan udstedelsesstaten dog kun anmode fuldbyrdelsesstaten om at overtage fuldbyrdelsen, hvis domfældte er fast bosiddende i fuldbyrdelsesstaten. Udstedelsesstaten er aldrig forpligtet til at fremsætte en sådan anmodning. Fuldbydelsesstaten er derimod

som udgangspunkt forpligtet til at overtage fuldbyrdelsen, medmindre der foreligger en af de afslagsgrunde, som er nævnt i konventionen.

I henhold til artikel 4 i konventionen vil det være en betingelse for at overtage fuldbyrdelsen, at det pådømte forhold også ville være strafbart, hvis det var blevet begået i fuldbyrdelseslandet (kravet om dobbelt strafbarhed).

Efter artikel 6 har fuldbyrdelseslandet endvidere en række muligheder for at afslå fuldbyrdelsen. Bestemmelsen indebærer bl.a., at fuldbyrdelse kan afslås, hvis:

- fuldbyrdelsen vil stride mod grundlæggende retsprincipper,
- den pådømte lovovertrædelse er af politisk karakter,
- den pågældende handling allerede er genstand for retsforfølgning i fuldbyrdelseslandet,
- fuldbyrdelseslandet har besluttet at undlade retsforfølgning eller at indstille en allerede påbegyndt retsforfølgning vedrørende den samme handling,
- handlingen er begået uden for udstedelsesstatens territorium,
- domfældte var under den kriminelle lavalder på gemingsstidspunktet, eller
- afgørelsen ikke længere kan fuldbyrdes på grund af forældelse.

Artikel 7 fastslår, at fuldbyrdelse ikke kan ske, hvis fuldbyrdelsen vil stride mod princippet om dobbelt strafforfølgning (ne bis in idem) som defineret i konventionens afsnit III, kapitel 1.

Efter artikel 10 sker fuldbyrdelsen i henhold til reglerne i fuldbyrdelseslandet, og alene fuldbyrdelsesstaten er kompetent til at træffe alle vedkommende afgørelser. Dog kan både fuldbyrdelseslandet og udstedelsesstaten udøve retten til amnesti eller benådning.

Artikel 42 indebærer, at fuldbyrdelseslandet er bundet af sagens faktiske omstændigheder i det omfang, de er anført i afgørelsen, eller i det omfang denne forudsætningsvis bygger på dem.

Ifølge artikel 47 skal provenuet af bøder indbetales til statskassen i fuldbyrdelseslandet med respekt af tredjemands rettigheder.

Efter artikel 48 kan retten i fuldbyrdelseslandet idømme en forvandlingsstraf, der medfører frihedsstraf, for så vidt begge staters lovgivning indeholder hjemmel hertil, medmindre udstedelsesstaten udtrykkeligt har begrænset sin anmodning til alene at gælde inddrivelse af bøden. Denne mulighed er imidlertid afskåret i § 5, stk. 3, i lov om international fuldbyrdelse af straf, hvorefter der ikke her i landet kan fastsættes forvandlingsstraf for en udenlandsk bøde, jf. konventionens artikel 48.